

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 2 frt — kr.
Fél évre 1 frt — kr.
Negyed évre — frt 50 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP, MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Kinek használ?

A vasuti személyszállítás a szomszédos forgalom keretében is megdrágul.

Mindszent — H.-M.-Vásárhely és Mindszent — Szentes közt jövet-menet husz fillér az árkülönbözet. Szegény embernél ez már rubrika s elég czim arra, hogy utazási kedve lelohadjon, vagy legalább is ritkábban üljön a vasuti kocsiba, mint eddig.

Azt mondják, kevesebb lesz az utas, de pótolja a magasabb tarifa az utas hiányt s így jövedelem csökkenéssel alig jár majd az újabb személyszállítási díjszabás.

Ez a jövő titka, erről még nem beszélhetünk.

Helybeli kereskedőinknek is csekély előnyt fog biztosítani a felemelt zóna. Eddig a mindszenti publikum Vásárhelyre zónázott a legkisebb árucikkért is nem azért, mintha itt nem kaphatta volna meg, de mert ki ne szeretne utazni, kirándulni?!

De a vásárhelyi publikum sem éri be az ottani kereskedelmi világ produktumaival, mert hát még sem oly finom (?) a vásárhelyi árucikk: cukor, kávé, gyufa stb., mint a szegedi, itt is a főmotivum a kirándulási kedv s a köznapi életnek egy kis kellemesebb variációja.

Tekintve tehát közönségünk kirándulási kedvét, a felemelt díjak alig lendítik fel a lokál kereskedelem forgalmát, ennél is úgy leszünk, mint mikor a dohány és szivar árát felemelték a nemrég multban, összeesküvést szőtt ugyan a publikum a pipa ellen, de azért hatványozva növekedett a dohányzók száma.

A felemelt személyszállítási díjszabás szembeszökő jövedelemmel nem fogja a vasutat gazdagítani, de a legszegényebb osztályt sújtja, melynél 5—10 fillér is rubrikát képez.

Azt mondták a régiek: populus obulus, a sok nép sok garast ad. Az eddigi olcsó tarifa mellett sok garas folyt be a sok néptől, ezután meg majd a magyar közmondás fog érve

nyesülni, a sűrű garas helyett a ritka forint lép életbe, pedig mindig többet ér a sűrű garas a ritka forintnál.

A régi menetdíjak fentartása mellett, az áru s teherszállítási díjszabást kellett volna leszállítani.

A teherszállítás H.-M.-Vásárhely és Szegedről Mindszent s Szentes felé tengelyen eszközöltetik ma éppen úgy, mint 1893 előtt, mikor még nem volt vasutunk.

Az áruszállítási díjszabás oly magas, hogy a régi fuvarozásnak vasutunk a teherszállítás körül a legkisebb konkurencziával sem áll utjában. Ennek örülhetnek ugyan a fuvarosok, de nincs legkisebb okuk sem az öröme a vasuti érdekeltség kötelékébe tartozó ama községeknek, melyek áldoztak, hogy vasut által a nagyvilággal léphessenek összeköttetésbe. Közélről érdekel bennünket is, hogy a vasutépítésbe fektetett 100,000 forintunk minő perccenttel jutalmaz bennünket befektetett tőkénk után.

Azt hiszik, mégis csak számot tevő forgalma van évenként oly tekintélyes helyeknek, minők: Szentes, Szegvár, Mindszent. S még Szentesre is kocsin szállítják Szegedről a kereskedők árucikkeiket. Miért ereszti ki kezéből e kész jövedelmet a vasut? Hiszen ha előnyösebb volna a vasuti szállítás a tengelyen való szállításnál, a kereskedelmi világ nem szerencsétlenkednék hóban, vízben, sárban árucikkei szállításával! Avagy az irányadó körök itt is inkább a ritka forintot keresik, mint a sűrű garast?

A mai rendszer mellett a szomszédos forgalom adja a sűrű garast s rossz vasuti politikának tartjuk a jónak bevált rendszert elvetni s a kísérletezés terére lépni. Inkább a távolabbra utazók menetdíja emeltessék, de a szomszédos forgalom sűrű garasait elvetni hova hamarabb megbozulja magát.

Tegye e dolgokat a vasuti ellenőrző bizottság elmékedése tárgyává s a helyesebb álláspontot hangoztatni, annak propagandát csinálni meg ne szünjön, míg ezélt nem ér.

A tisztességtelen verseny

A tisztességtelen verseny ellen utóbbi időben erős actió indult meg. Felolvasás felolvasást, gyűlés gyűlést követ, melyek során a tisztességtelen üzleti versenyzőkre a halálos ítéletet kimondják, sőt mi több, azt jegyzőkönyvbe is foglalják.

A felolvasások és anketek előadói tövéről hegyire ismertetik a közönséggel a tisztességtelen versenyzőknek általuk ismert üzelveit és a nyomban jogerőre emelkedett ítélet végrehajtásával magát a közönséget bizák meg, azt a közönséget, melyről a még mindig igaz és annak is maradó közmondás azt mondja: „mundus vult decipi, ergo decipiatur“.

Az eddigi tapasztalat azt bizonyítja, hogy azok az üzletek a legvirágzóbbak, azok hajtják a legbusásabb jövedelmet, melyek az emberiség félszegségére, hiúságára alapítvák, valamint azt is, hogy a tisztességtelen versenyzők kitünő psychologusok.

A tisztességes verseny edz, nemesít, produktív eredményt szül, tökéletesít, fejleszt, — a tisztességtelen verseny pedig elkeseríti, megbénítja, versenyképtelenné teszi az eszközökben válogató célratörőket, tehát baj, mérhetlen baj.

Csak hogy minden baj sikeres orvoslásának alapfeltétele a helyes diagnózis, melyet e felolvasók és gyűlésezők meg nem állapítanak, midőn a tisztességtelen verseny mezejét csupán a műhely, a gyár, vagy az üzlet falai által határolják.

A tisztességtelen versenynek sokkal tágabb tere van, uralja az egész világot és nem egyedül az üzleti téren okozza a nagy és következményeiben végzetes károkat. Ennél sokkal fontosabb és nagyobb jelentőségű károk származnak a tisztességtelen versenyből ott, ahol országok, nemzetek, népfajok, felekezetek stb. versenyeznek egymással. Ezen harcban a szemben álló felek mindegyike egyaránt vesztes és egymást pusztítva, öldökölve, egynek sinos kilátása a győze-

lemre, mert nincs vezérök, elesett: a közmorál!

Tisztességtelen versenyt látunk minden téren: a diplomáciában, a politikában, a pénzpiacra, műintézetekben, hivatalokban, sőt a tudomány, művészet és irodalom bajnokai közt is.

Ezért nem merek hinni a felolvasók és gyűlésezők még oly nemes intenczióból takadó fáradozásuknak gyakorlati sikerében, sem orvosi tudományukban, mert már a diagnózis megállapításánál a kis bajt vélik meggyógyítandónak, holott a nagyobb, a veszélyesebbet figyelmen kívül hagyják.

Nem szándékozom a tiszteletlen verseny ellen irányuló akciókat perhorreszkálni, a felolvasásokra is eljárak, de hinni nem hiszek az ezen réven elérendő gyakorlati sikerben, valamint hogy nem hiszem, hogy a világbéke kongresszusok a világhékét eredményezendik.

Dr. Bodor Ferencz.

A pestis betegség ismertetése.

A pestis betegségnek az újabb időben különféle helyeken való fellépése alkalmából a m. kir. belügyminiszter ur ismerteti a ragályos betegséget, hogy annak veszélyes voltáról mindenki tisztában legyen.

E végből a tisztántulási járási főszolgabíró ur az e betegségre vonatkozó nyomtatványt azzal küldte szerkesztőségünkbe,

hogy azt lapunkban közzé tegyük, mit is ezennel teljesítünk.

1. A pestis ragadós betegség, mely az által támad, hogy egy bizonyos betegséget okozó csira (a pestis bacillus) bejut az emberi testbe.

2. A pestis lázas betegség, melynél a láz vagy hirtelen, vagy rövid ideig tartó általános rosszullét után lép fel és mely a megbetegülés 3—5 ik napján legtöbbször halállal végződik, a belőle felgyógyultaknál pedig különféle enyhébb, vagy súlyosabb utóbajokat hagy maga után. Pestis betegeknek szembeszökő az érverés nagy szaporasága, a verőerek feszülésének elernyedése, mire csakhamar nagyfokú gyengeség és részvégtlenség következik. A pestis betegségnek a fertőzés helye és mérvé szerint, többféle alakja van. Leggyakrabban a mirigyes pestis, melynél jellemző a czombhajlásban, a hónaljban vagy a nyakon levő egy vagy több nyirok-mirigy fájdalmas megduzzadása. Ennél az alaknál a betegség tetőfokát legtöbbször már az első napon eléri.

A betegség további lefolyásában rendszerint vérkiömlések mutatkoznak a nyálkahártyákban (vérizelés, feketebarna anyagok kiürülése, hányás) és székletét útján), ritkábban a bőrben. Ha a beteg a betegség első napjain meg nem hal, akkor a mirigydagányat elgennyesedhetik vagy el is oszolhat. A pestis betegség másik alakjánál a bőrön valahol hólyagocska támad, melyből néha tenyérszerű nagyságú szövetpusztulásra vezető fekély, a pestis fekély fejlődik. A betegség lefolyása ennél az alaknál valamivel enyhébb, mint a mirigyes pestisnél. A tüdő pestis épolyp alakban jelentkezik mint valamely hirtelen kezdődő tüdőgyulladás; ez az alak majdnem kivétel nélkül halálos. Az ily betegek köpetjében számtalan pestis bacillus van. Oly egyének, a kik a tüdő tüdőült betegség-

geiben, különösen tüdővészben szenvednek, kiválólag hajlamosítottak a pestis betegség ezen alakjára.

A tüdőbe helyezkedett betegség a tüdőszövet elpusztulására, nagyfokú tüdővérzésre és végül üszkösödésre vezet. (Ezt nevezték a középkorban „fekete halálnak.“

Némely kutatók a pestis betegségnek egy negyedik alakját, bél pestist is észleltek; úgy mondják, hogy ennél fekélyesebb támad a gyomor és a belek nyálkahártyáján és hogy a betegség úgy jelenik meg, mint valamely súlyos hasi hagymáz. A betegség mindezen alakjainak amugy is rosszindulatú volta, már kezdetben is nagyban fokozódhatik a fertőzésnek az egész szervezetre való kiterjedése által, úgy, hogy általános vérmérgezés (sepsis) jelenségei között már néhány óra múlva bekövetkezik a halál.

A felsorolt súlyos alakokon kívül vannak a pestis betegségnek — ha ritkán is — könnyű alakjai, melyek alig észrevehető általános és helybeli tünetekkel jelentkeznek ez rendszerint kedvezően folynak le.

3. A pestis betegséget okozó fertőző anyag a vérben, a nyirokmirigyek nedvében és szövetében, a pestises hólyagcsában és fekélyben, — tüdő pestisnél a nyálban és köpetben van, ritkábban a betegek vizletében és bélürüléseiben; — ezekből átvihető más személyekre, valamint némely állatokra, mint patkányokra, egerre, és eljuthat különféle tárgyakra, a melyekkel azután el is hurokolható. Ily tárgyak pld. a ruházat, ágynemű, rongyok, gyapju, szőnyegek, szőrök és haj, nyers bőrök s hasonlók; sőt étel és italneműek is közvetítik itt-ott a fertőzést.

4. A fertőző anyag leggyakrabban úgy jut az emberbe és az iránta fogékony állatokba, hogy valamely észre nem vett, vagy figyelemre sem méltatott kis borsü-

TÁRCZA.

Hétfő.

Sokan és sokat vitatkoztak már, hogy vasárnap vagy hétfő-e a hét első napja. Végre a hétfő-pártiak győztek és az ellenpárt elfogadta azt az argumentumot, hogy már maga a neve — hétfő — is kijelenti, hogy a hétfő legfőbb napja és hogy az a hétnek feje, az utána következő pedig ennek a törzse.

A szentírás tanítja: hat napon át dolgozzál és a hetedik napon pihenjél. A gyakorlati életben ezt úgy módosították, hogy öt napig dolgozunk, a hatodikon mulatunk és a hetediken alszunk és pihenünk.

Tulajdonképen vasárnap a pihenő nap, de hát rendszerint vasárnap jobban elfáradunk, mint a többi napokon és így akaratlanul is hétfőre marad a nyugalom. Talán azért is nevezte el a magyar ember ily találóan: heverd ki hétfőnek a ezt napot. Ilyenformán azután mégis csak hétfő marad a hét vége.

Persze most önök azt mondják, hogy én még utoljára is kisütöm, hogy kedd a hét első napja.

No nem, annyira már nem megyek.

Hanem annyi bizonyos, hogy hétfő sok tekintetben különbözik a héttől. Vessünk csak röviden néhány futólagos pillantást a hétfőre és ki fog tudni, hogy ez

nemcsak a hetvenkedők és heverők kedvelt napja. A többi napok félve, lassan köszöntenek be; a hétfő zajosan, vidáman, gond nélkül és főleg előkelően, gyakran tánczolván és zeneszóval.

Fény és világosság mellett tartja bevonulását a hétfő, a gázlámpák vakítón lobognak és máskor ilyenkor már rég eloltva valamennyi, ma hétfőn nem. Prózáisan gondolkodó emberek azt mondják, hogy mindez azért van, mert a lámpaoltogató valahol lumpol; lehet hogy úgy van.

Hetykén lépdegél amott egy szép szál baka, vagy tüzer, ki hazakiséri kedvesét. A kapu alatt megszólal a férfiú: — Nem kapsz ki babám, hogy ily későn térsz haza.

— Oh! hisz ilyenkor még a nassága mulat valahol — mosolyog vissza a lány és érzékeny bucsut vesz a vitéztől, hajh mert soká mulik ám el két hét, amikor újra út a szabadulás órája és elérkezik a kimenő.

Az utcza kellő közepén ide-oda tántorog egy bácsi, olyanokat kurjongat mint egy gyárkémény és eközben tapasztalja, hogy mégis mozog a föld. A rendnek öre kellő komolysággal áll a poszton, más alkalommal már intervenálna, de gondolja magában: hiszen hétfő reggel van és ez mindent megmagyaráz.

Fürge léptekkel siet a kis virágáros leány, üres kosarát jobbra-balra himbálja és ábrándos szemével az égre tekintve kéri a Mindenhatót, hogy a hét többi hat

reggelén is oly örömmel térhessen haza, mint hétfőn.

Ezalatt szintén észrevétlenül kezd derengni a hajnal, hosszú kocsisorban felvonulnak a kofák, ma csakis a szokás kedvéért, mert előre félnek a rossz üzlettől, lévén hétfőn mindenkinek rossz a gyomra. A kávéházakban is mindinkább eltompul a zaj, csak egy halvány képű beesett szemű diákyerek virraszt hűségesen a pikoló mellett kora estétől és a pincér alig képes hordani a sok vizet. Azt mondják, hogy nincsen lakása. Pedig dehogya. Szerelmes a szegény a kassza tünderébe és már napok óta vár rá, hogy hazakisérhesse, de eredménytelenül. A kisasszony mindig talál kitogást, hogy másnak előbb megígérte, hétfő reggel megpiáne lehetetlen, mert akkor a fivére várja.

Egy-egy iparos legény álmos szemekkel siet a műhelybe, a rőfös segéd pedig bágyadtan támaszkodik oda a falhoz és míg máskor könnyedén fölgurítja a a vasfüggőnyt, ma valamennyi inas erejét fel kell használni, hogy az sikerüljön, resteli is ám rettenetesen. Mint zimankós idő után a szivárvány, oly festői képet nyújt midőn hat óra felé megérkeznek az édesen mosolygó szőke és barna varró-lánykák.

Szaporán mondja el Juliska, hogy milyen nagyszerű volt a színház; Fáni kisasszony hirt mond, hogy a Rózsikának megkérték a kezét, de nem akar férhhez menni, Zizi pedig alig tud a lábán állni,

lésen, például szuráson, karczolásán, lehorzsoláson át vagy pestis beteg emberről vagy állatról származó rovarok csipése útján kerül a keringő vérbe; — de ugyis át vihető a fertőző anyag, ha porral belelegzi avagy étellel, itallal szájába veszi az ember.

Tüdő pestisnél a betegnek bacillusok millióit tartalmazó köpetje közvetíti a fertőző anyag átvitelét személyről-személyre.

5. Egyik helyről, másakra úgy jut el a pestis:

a) ha olyanok viszik el, akik csak könnyű pestis betegségben szenvednek vagy akik lábadozók;

b) ha pestis betegeknek kellőképpen nem fertőtlenített tárgyain, ruháin, ágyneműin s egyéb holmiján vitetik el;

c) ha hajókban vagy egyébként szállított, vagy önként vándorló egerek vagy patkányok viszik el magukkal; sőt az ily állatokon tartózkodó parasita rovarok, vagy egerek, patkányok ürüléke, esetleg holttestjei is közvetítik a betegség továbbterjedését.

VEGYESEK.

— **Előfizetési felhívást** bocsájtottam szét e lap olvasó közönsége közé s ez a „Mindszent története“ című munkára vonatkozik. Ez uton is kérem a t. közönséget, hogy kik fentnevezett műnek birtokába jutni óhajtanak, ebbeli szándékukat szíveskedjenek a helybeli nyomdában legkésőbb e hó 30-ig bejelenteni, hogy a

olyan sokat tánczolt, Valamennyi négyesre le volt foglalva. A feketeszemű Szerént, aki az üzletben van alkalmazva roppantul bántja, hogy elaludta az egész délutánt. De senki se hiszi el neki.

Az iskolás gyermekek nyitott könyvekkel járnak; hja hétfőn az utcán tanulják a leczkét: ez már régen így van.

Ambátor élelmes tanár tekintettel van a hétfőre és sohase kérdezi ki a tanulót, tudományt akkor hiába is keresne. Es ahol nincs ott ne keres.

Bent a ház udvarán szőnyeget porol a Kati szobaleány és olyanokat csapkod rá, mint a haragos villám. De ezt a sportot nem gyakorolhatja sokáig, mert háló kosztümben kiszalad a viczéné, hogy az istenért mit csinál, hiszen ma hétfő van, és alszik az egész ház. Es csakugyan le van bocsátva mindenhol a sűrű függöny. mintha még mindig éjjél volna.

A déli órák felé azután teje lesznek a zálogházak mert oda a heti kereset és élni muszáj. Ha hétfő nem volna, a zálogházak nem tudnának prosperálni, hanem ez a nap kirántja őket, mint a vendéglősöket az ünnep. A délután csöndben mulik el és kora este már alig szállingózik valaki az utcán. Pihen ember, állat, kipihibeni nem a heti, hanem a hétfői fáradsalmakat. Ejjéltájban pedig már oly kihalt minden, mintha csakugyan bekövetkezett volna a világ vége.

No mondja még valaki, hogy a hétfő nem nevezetes és nem válik ki a hét hét napja közül.

Diogenes.

nyomandó példányok számával tisztába lehessek.

— **Erzsébet királyné ünnepély.** Nov. 20-án reggel a belterületi tanuló ifjúság gyász szent misét hallgatott, melynek végétével az ápoldai II. oszt. leányiskola tantermébe vonult, hol is a népnevelés iránt érdeklődők jelenlétében a „Hymnus“ elnéklésével az Erzsébet királyné ünnepély kezdetét vette. Erre Tisza Sándor IV. oszt. tanuló szíve egész melegével szavalta el Dr. Kiss Sándor: „Erzsébet királyné“ halálára írt imaszerű ódáját, mely után Vitos Gerő tanító ur lépett a pódiumra s meghatóan szólott boldog emlékü koronás királynénknak, a magyar nemzet iránt kiválóan tanusított szeretetéről és jóindulatáról, majd Büchler Ilonka IV. oszt. tanuló imaszerűen szavalta el Móra István „Könyörgés“ című ódáját, Nagy János IV. oszt. tanuló „A gödöllői erdő“ című ódát Pósa Lajostól. Végül az ifjúság által a „Szózat“ elnéklése és az igazgató-tanítónak a szülők-höz intézett beszéde után, az ünnepély befejezést nyert. A külterületi iskolák tanítói is iskoláikban a gyász napot a tanuló-ifjúság előtt boldogult Erzsébet koronás királynénkről alkalmi beszéd elmondásával ünnepelték meg.

— **Visszafizetés.** A Körös-Tisza-Maros ármentesítő társulat az 1885—99-iki évekre tulfizetett összegeket visszafizeti. Mindszent tulfizetésben van több mint 3000 frttal s így az összeg visszafizetik a lakosságnak. Erre nézve már a leszámolások rendben vannak, csak a kiutalványozás van hátra, mit a községnek kell kérvényezni, hogy a lakosság mihamarabb hozzájusson néhány forintjához.

— **Zóna-díjszabás.** Felemelték a vasuti zóna-díjat országsherte. Az I-ső osztályú utasok sujtatnak leginkább, de nem maradt értetlenül a II. és III. osztály se. A mi szomszédos forgalmunknál a díjszabás a következő emelkedést mutatja:

Mindszentről — H-M. Vásárhelyig „III. oszt. 15 kr. helyett 20 kr.“ „II. oszt. 22 kr. helyett 30 kr.“ „I. oszt. 40 kr. helyett 50 kr.

Ugyane változás van Mindszent és Szentes között is. Az usztatómajornál leszálló hely létesül még pedig külön díjszabással. A régi két vonat, — melynek visszaállítását az érdekelt községek kérvényezték — december 1-én lép újra életbe.

— **Ülések.** A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 27-én d. e. fogja rendes havi ülését a megye házában megtartani. Ugyan e nap déltán 3 órakor pedig a közigazgatási bizottságnak fegyelmi választmánya fog ülésezni.

— **A helybeli „Iparosok és Kereskedők Köre“** ma este tartja Katalin bálját, melyen a vásárhelyi zenekar fog közreműködni. A bál-bizottság 3 igen szép és értékes tárgyat szerzett be, melyeket a mu-

latság folyama alatt ki fognak sorsolni, amennyiben minden megvett beléptijegy sorsolás alá esik. Az est sikere — már az előre megváltott beléptijegykből is következtetve — biztosítva van.

— **Megcsipett sorsjegy-szédelő.** Említettük már lapunkban, hogy N. K. polgártársunk házához, midőn csak édes anyja volt odahaza, beállított egy szédelő s sorsjegy vizsgálónak adván ki magát, kérte az idős nőt, hogy mutassa meg fiának 10 darab sorsjegyét, ki is midőn eleget tett a kérelemnek, a szédelő egy alkalmas pillanatban a sorsjegyekkel együtt eltűnt. A héten végre hurokra került a jómadár Szabó János szentesi lakos személyében. Ennek azonban N. K. nem sok hasznát veszi már, miután Szabó a sorsjegyeken tulajdonított vagyona meg éppen semmi sincs.

— **Beküldetett.** Egy mindszenti szülész, ki egy betegágyas nőt úgy megmasszírozott, hogy a szegény nő hetekig nyomta utána az ágyat, a nagy közönség figyelmébe ajánlom. Reiner Sándor.

— **Varga Pista meghalt.** Általános csodálkozást keltett a községben a hír, hogy Varga István, úgy mint rendszeresen hívták: Pista meghalt.

Varga nem közönséges ember volt, sőt mondhatni, hogy azon körben, melyben mozgott, celebritás volt.

Igazi típusa volt ő a csongrádmegyei munkás embernek. Aradó egészség, széles mell, kifejtett izmok, stentori hang, veszélyt nem ismerő bátorság jellemezték őt, míg élt.

Mint révész a tiszai átkelésnél elemében volt. Ő maga feltétlen rendet tudott tartani a kompnál, óriás hangjával a Tisza tuisó felére rendelkezett. A kompban levő terhes kocsiakat — hátát nekik vetve — könnyedén dobálta oda, a hol éppen helyüknek kell lenni. A rendetlen oláh láposoknak valódi réme volt, egy maga zavarászott 7—8 lápost, kik reszkedtek e.ötte, főleg midőn öntudatában voltak, hogy az előirt szabályokba ütközött eljárásuk. A zajló Tiszán hajmeresztő vakmerőséggel szállította át a parton rekedt utasokat.

Nem utolsó bravurja volt az Vargának, midőn fogadásból csikorgó hidegben természetes, nem téli ruhában a töltés tejéről a Tisza jegére hengeredett le a nagy hóban, a nélkül, hogy legkisebb náthát is kapott volna.

Vagy egy izben nyáron kis fia derekára kötelet kötvén azzal lökte ki a Tisza közepén a kompból, hogy tanuljon uszni. De a midőn a gyermek soká nem vetődött vízszinre, Varga kezdé a kötelet felfejni, azonban nagy volt meglepetése, midőn a kötélről hiányzott a fia. Erre hirtelen ruhástól beugrik a vízbe s körül uszkálva leste míg a víz felveti a gyereket, mi megtörténvén megragadja fiát, a kompbába beveti, — természetesen élve — s maga is vissza mászik a kompbába azon megjegyzést téve, hogy uszkározás közben pipája ugyan nem aludt ki, de egyik papucs lábáról a vízben maradt.

De Varga szellemes is volt. Egy ízben a mindszenti deputáció tért vissza Tömörkényről. Nagy levén a víz, Varga a tulsó töltésen várakozott dereglyéjével a deputációra. A parton a kompra várakozó gyalogosok közül egy asszony minden áron a deputációval akart a Tiszán átjutni, de Varga rendreutasítására vissza húzódott a partra, azon megjegyzéssel: »még a menyországban is utolsó lesz a szegény«, mire Varga azzal válaszolt: »az kéék még, hogy oly szemtelen légy, hogy ott is az urak elé tolakodjál!«.

Vargát utóbbi időben súlyos máj baj lepte meg. Fentjárt s alig lehetett rajta észrevenni, hogy a közeli halál mérget hordja kebelén. Alig egy heti fekvés után következett be e hó 22-én halála. Varga önértetes ember volt, becsületességére súlyt fektetett a szennyes dolgai nem is voltak. Nyugodjék békében!

— **Elfüstölt milliók.** A dohányzók évről-évre szaporodtak és a szaporodás arányában növekszik az elfogyasztott dohány mennyisége, 1898-ban fél millió forinttal több dohányt adtak el, mint 1897-ben és 1899 első 7 hónapjában már is egy fél millióval több a dohányfogyasztás, mint 1898-ban. Főképpen a cigaretták fogyasztása, a mi arra enged következtetni, hogy a dohányzás szenvedélye erősen terjed a gyermekek körében is. A dohányjövédéki központi igazgatóság jelentése szerint ez év első hét hónapjában összesen 28,988,566 frt 36 krajczár értékű dohányt fogyasztotak Magyarországon.

— **A vadházasságok korlátozása.** Udvös rendeletet bocsátott ki a belügyminiszter az ijesztő módon elszaporodott vadházasságok korlátozására. A gyámságról és gondnokságról szóló törvény ama szakaszára támaszkodva, hogy a szülő és gyám tartozik a gondozása alatt levő kiskorú gyermek erkölcsös életének megóvásáról is gondoskodni, elrendelte, hogy az atyának atyai hatalma felfüggesztessék és a gyám ettől a tisztétől elmozdítassék, ha a kiskorú legény vagy leány valakivel vadházasságban él.

— **Avar sírok Csongrád vármegyében.** A Csongrád vármegyei Történelmi és Régészeti társulat ásatásokat végeztetett a szentesi határban. Ez alkalommal a Körös partján tizenegy avar sirt találtak, a mi azt bizonyítja, hogy egy vitézt lovával együtt temettek el ott. A sírokban becses gyöngyök is voltak. Az ásatások alatt azt a tanulságos tapasztalatot tették, hogy azon a helyen, a hol valaha sir volt, sok a féreglyuk, mely még a föld vegyületénél is jobban megmutatja, hol kell kutatni a régiségeket.

— **Sódaráló.** Egy régi divatu sódaráló kerestetik megvételre. Az eladni szándékozók ajánlatukat megtehetik lapunk kiadóhivatalában t. i. a helybeli nyomdában.

— **A Művészvilág** utolsó száma ismét gazdag tartalommal és páratlanul fényes kiállítással jelent meg. Lakatos Arthur művészi rajza ékesíti a címlapot, benn a szöveg között pedig szintén kiváló festőművészek munkái vannak sok színű nyomással reprodukálva. Az első cikket Szél-

jegyzetek czimmal a kiváló újságíró Zempléni P. Gyula a maupasság divó társadalmi léhaságokról írta. Agai Bélának novelláján, Kampis János érdekes elbeszélésén és egy sikerült Guy de Maupassant fordításán kívül Pásztor Arpád és Balla Miklós-nak a két nagy tehetségű poétának egy-egy gyönyörű versét találják az olvasók a szépirodalmi részben. Ince Henrik dr. a berlini Freie Bühne jubeluma, alkalmából érdekes cikket írt Gerhard Hauptmannról, akinek sikerült fényképét is bemutatja a Művészvilág. A színházi rovatban most is alapos kimerítő tudósítás van az elmúlt hét színházi eseményeiről, a Nemzeti-, Vig- és Népszínház újdonságairól. Ezt a számot Fridrik Imre dr.-nak hangulatos kis cikke, egy valóságos költemény — prózában zárja be. A Művészvilág hetenkint 24 oldalon, sokszínű illusztrációkkal tarkítva jelenik meg. Egyes szám ára 20 krajczár, előfizetési díja egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, VI., Podmaniczki utca 1.

— **„A Károly-kaszárnya titkai“** ozimen új regény kezdődik most a „Budapest“ képes politikai napilapban. Tárgya az 1848—49-iki szabadságharc és a rákövetkező szomorú korszakból van merítve. Hasonló irányu regényekkel a „Budapest“ már sokszor keltett feltűnést, „A Károly-kaszárnya titkai“ azonban, melyekről a mostani nemzedék is hallott egyet-mást, érdekességével fölülmulja az összes eddig megjelenteket. A december 1-én belépő új előfizetők már megkapják a regényt kezdettől fogva. A „Budapest“ előfizetési ára havonként 1 frt. Kiadóhivatala Budapest, IV., Sarkantyus-u 3. szám.

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Házasságra lépett:

Bacsa István Mihály Viktorral.
Veres János Bozó Máriával.
Szeri Antal Gyovai Etellel.
Ambrus Mihály Tóth Verával.
Ambrus Ferencz Lantos Viktorral.
Tülkös János Kispál Verával.
Szunyi Mátyás Tóth Verával.
Varga Imre Tóth Pirossal.
Dancsók György Szeri Annával.
Juhász Antal Tóth Magdolnával.

II

Születtek:

Balog Mária, Bozó József, Antal Erzse,
Apró Mária, Takács Gyula, Suti Lajos és
egy halvaszületett fiú és egy leány.

III

Meghaltak:

Varga István, Mihály Brigita.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Weisz Ignác.

H A T

**huzásra érvényes jótékonyozélu
— sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak**

1 korona.

Főnyeremény

100,000 korona ért.

5 nyeremény a 20,000 kor. stb. ért.

Kívánatra 20% levonással készpénzben fizettetik ki.

Első huzás

visszavonhatatlanul

már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:

a jótékonyozélu sorsjáték

kezelősége

IV., Kossuth Lajos utoza 1. sz.

Mindszenten

a nyomdában

kaphatók.